

Dieta ketogenna:

stara, ale na nowo przypomniana
metoda leczenia padaczki

Jesteś neurologiem dziecięcym?

Jesteś pediatrą?

Jesteś chirurgiem, laryngologiem, okulistą
lub innym specjalistą leczącym dzieci?

Ta informacja jest dla Ciebie!

DIETA KETOGENNA – CO MUSISZ O NIEJ WIEDZIEĆ?

Na padaczkę choruje ok. 1% wszystkich ludzi, w tym dzieci. U większości z nich udaje się doprowadzić do ustąpienia napadów przy zastosowaniu leków. Niestety niezależnie od postępu medycyny i pojawienia się licznych leków przeciwpadaczkowych nowej generacji nadal u ok. 20-30% chorych nie udaje się przy ich pomocy uzyskać poprawy: napady utrzymują się a funkcjonowanie dzieci się pogarsza. Ilość ta nie zmienia się od dziesiątek lat. Jedynie część z nich może być poddana leczeniu neurochirurgicznemu. Szansą na uzyskanie kontroli napadów dla pozostałych może być DIETA KETOGENNA.

CZYM JEST DIETA KETOGENNA?

Jest to uznana na całym świecie nefarmakologiczna metoda leczenia padaczki lekoopornej stosowana w ponad 60 krajach, znana od ponad stu lat a od około 20 lat przeżywająca swój renesans!

Jest to metoda leczenia a nie odżywiania i może być stosowana tylko pod ścisłym nadzorem lekarza i dietetyka.

Jest to dieta wysokotłuszczowa, niskowęglowodanowa, normobiałkowa, z dostosowaną do potrzeb dziecka ilością kalorii.

JAK DZIAŁA DIETA KETOGENNA?

Dokładny mechanizm działania diety ketogennej ciągle nie jest znany.

W trakcie jej stosowania dochodzi do naśladowania stanu metabolicznego, jaki występuje w czasie głodzenia.

Z tłuszczu produkowane są ciała ketonowe (aceton, acetoocetan, kwas β hydroksymasłowy), które stanowią źródło energii dla mózgu zamiast glukozy. Redukcja glukozy oraz przewlekła ketoza wpływają na uruchomienie złożonych procesów biochemicznych, hormonalnych i genetycznych prowadzących do efektu przeciwdrgawkowego oraz neuroprotekcyjnego.

U KOGO I KIEDY STOSOWAĆ DIETĘ KETOGENNĄ?

- Dietę ketogenną należy rozważać u każdego dziecka chorego na padaczkę, u którego dotychczas stosowana farmakoterapia 2-3 lekami przeciwpadaczkowymi nie była skuteczna.
- We wszystkich typach napadów padaczkowych (z wyjątkiem objawowych, możliwych do leczenia neurochirurgicznego), ale najlepszy efekt widoczny jest w napadach uogólnionych.
- Dieta ketogenna szczególnie skuteczna jest w niektórych zespołach padaczkowych (np. z. Doose, z. Dravet).
- STANOWI LECZENIE Z WYBORU W DWÓCH WRODZONYCH SCHORZENIACH METABOLICZNYCH: GLUT1DS, DEFICYT DEHYDROGENAZY PIROGRONIANOWEJ.
- Może być stosowana w każdym wieku, też u niemowląt (z. Westa), niezależnie od zaburzeń neurorozwojowych, także przez PEG.
- Wcześniejsze zastosowanie diety ketogennej w leczeniu padaczki zwiększa jej skuteczność.

U KOGO NIE MOŻNA STOSOWAĆ DIETY KETOGENNEJ?

Diety ketogennej bezwzględnie nie można stosować u dzieci z niektórymi schorzeniami metabolicznymi, zwłaszcza związanymi z zaburzeniami przemiany tłuszczów, porfirią oraz z innymi poważnymi chorobami np. wątroby.

JAKA JEST SKUTECZNOŚĆ DIETY KETOGENNEJ?

Redukcja napadów

- Zmniejszenie liczby napadów:
powyżej 50% - u 50-60% pacjentów
powyżej 90% - u ok. 30% pacjentów
100% - u ok. 10-15% pacjentów

Zastosowanie kolejnego 3,4,5 i następnego leku przeciwpadaczkowego daje szansę na istotne zmniejszenie liczby napadów u ok. 30% chorych.

- Poprawa funkcjonowania u ok. 80% dzieci niezależna od stopnia redukcji napadów
- Możliwość redukcji leków przeciwpadaczkowych

CZY DZIECI KETOGENNEJ TOWARZYSZĄ DZIAŁANIA NIEPOŻĄDANE?

Dzieci ketogennej tak jak każdej terapii mogą towarzyszyć działania niepożądane. Na ogół są łagodniejsze niż występujące w trakcie stosowania leków przeciwpadaczkowych.

Większości z nich można zapobiegać. Jeśli wystąpią na ogół łatwo poddają się leczeniu i są odwracalne.

ODMIANY DIETY KETOGENNEJ

- Najczęściej stosowana jest KLASYCZNA DIETA KETOGENNA oparta na długołańcuchowych kwasach tłuszczowych (LCT) stosowana w proporcji 4:1 lub 3:1 (tzn. na każde 4 g lub 3 g tłuszczu przypada 1 g łącznie węglowodanów i białek)
- Dieta MCT oparta w większości na średnio łańcuchowych kwasach tłuszczowych (MCT)
- Modyfikowana Dieta Atkinsa
- Dieta oparta na produktach z niskim indeksem glikemicznym (LGIT)

JEŚLI JESTEŚ NEUROLOGIEM:

- Jeśli 2-3 prawidłowo zastosowane leki przeciwpadaczkowe nie spowodowały ustąpienia napadów u Twojego pacjenta
- Szczególnie gdy:
- Twój pacjent nie spełnia kryteriów operacyjnego leczenia padaczki
- Występują u niego napady uogólnione
- Rozpoznałeś u niego zespół Doose lub zespół Westa
- Jest odżywiany przez PEG lub butelką
- **Rozważ skierowanie go do ośrodka mającego doświadczenie w stosowaniu diety ketogennej**

JEŚLI JESTEŚ PEDIATRĄ LUB INNYM SPECJALISTĄ, KTÓREGO PACJENTEM MOŻE BYĆ DZIECKO LECZONE DIETĄ KETOGENNĄ:

- Pamiętaj, że Twój pacjent może być leczony dietą ketogeniczną z powodu padaczki
- Nagłe przerwanie diety ketogenicznej (tak jak podawania leku przeciwpadaczkowego) może spowodować nasilenie napadów a nawet stan padaczkowy
- Tak jak każde dziecko może zachorować na inne schorzenia (gdo, przewodu pokarmowego)
- Lecząc je unikaj środków zawierających w swoim składzie węglowodany (np. syropów)
- Jeśli wymaga nawadniania pozajelitowego nie stosuj płynów z glukozą
- Pacjent przekaze Ci informację na temat dopuszczalnych u niego leków, którą otrzymał w ośrodku prowadzącym leczenie dietą ketogeniczną
- Nawet zabieg operacyjny może być przeprowadzony bez przerywania diety ketogenicznej
- W sytuacji zagrożenia życia przy braku możliwości zastosowania preparatów wolnych od glukozy, w pierwszej kolejności zabezpieczamy życie i zdrowie dziecka nawet kosztem przerwania ketozy i nawrotu napadów padaczkowych. Po wyleczeniu możliwe jest ponowne stopniowe wprowadzenie diety ketogenicznej!!!
- W sytuacjach wątpliwych skontaktuj się z lekarzem prowadzącym leczenie dietą ketogeniczną (każdy pacjent posiada numer telefonu i adres mailowy lekarza)
- Informacje na temat stosowania diety ketogenicznej u dzieci znajdziesz w książce „Dieta ketogeniczna – kiedy nie pomagają leki przeciwpadaczkowe” autorstwa dr n. med. Magdaleny Dudzińskiej (PZWL 2015) [oraz na stronie www.dieta-ketogenna.pl](http://www.dieta-ketogenna.pl)

DIETA KETOGENNA – CZY TYLKO W LECZENIU PADACZKI?

Coraz liczniejsze doniesienia wskazują na pozytywny wpływ diety ketogenicznej na przebieg innych schorzeń takich jak: autyzm, ch. Alzheimera, guzy mózgu i inne schorzenia onkologiczne, udary mózgu, uszkodzenia rdzenia kręgowego.

PIŚMIENICTWO:

1. Dudzińska M.: Dieta ketogeniczna - kiedy nie pomagają leki przeciwpadaczkowe. PZWL 2015. 2. Praca zbiorowa pod redakcją Steinborn B.: Standardy postępowania diagnostyczno- terapeutycznego w schorzeniach układu nerwowego u dzieci i młodzieży.: Dudzińska M. Dieta ketogeniczna w leczeniu padaczki u dzieci.:187-196. 3. Kossoff E.H., Zupec-Kania B.A., Amark P.E., Ballaban-Gil K.R. i wsp.: Optimal clinical management of children receiving the ketogenic diet: Recommendations of International Ketogenic Diet Study Group. Epilepsia 2009;50(2):304-317. 4. Kossoff E.H., Wang H.S. ; Dietary therapies for epilepsy. Biomed J. 2013 Jan-Feb;36(1):2-8. 5. Kossoff E.H., Freeman J.M., Turner Z., Rubenstein J.E.: Ketogenic Diets. Treatments for Epilepsy and Other Disorders. Demos Medical Publishing, New York 2011. 6. Neal E.: Dietary treatment of epilepsy. Practical implementation of ketogenic therapy. Wiley-Blackwell. 2012. 7. Munhyang L.: The use of ketogenic diet in special situations: expanding use in intractable epilepsy and other neurologic disorders. Korean J Pediatr. 2012 September;55(9):316-321. 8. Cross J.H., Kluger G., Lagae L.: Advancing the management of childhood epilepsies. Eur J Paediatr Neurol. 2013 Jul;17(4):334-47. 9. 5. Nunes V.D., Sawyer L., Neilson J. , et al: Diagnosis and management of epilepsies in adults and children: summary of updated NICE guidance. BMJ 2012;344:e281

Producent preparatu KetoCal

NUTRICIA
Metabolics

Więcej informacji nt. preparatów stosowanych w diecie ketogenicznej można uzyskać pod adresem:
dieta.ketogenna@nutriciamedyczna.pl